How to study Chumash- One book at a time - Shmot class #4

The Exodus, why the book is better than the movie

Why Pharoah changes his mind, or Why God changes His Plan"

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

I. Review:

In our study over the last two weeks we discussed how it is NOT Moshe's job to orchestrate the Exodus, rather only to follow God's commands - to enable God to execute His 'master plan.'

Even though we saw in last week's shiur that Moshe might have made his own decision when telling Pharoah that will not return to his palace after the Plague of "choshech"; in today's class we will see how God continues to 'surprise' everyone, as He masterminds His plot to tice Pharoah to attack the Israelites, which will lead to the ultimate demise of Egypt.

We will also see how these events leave a lasting impression on the Jewish nation as well, and topic that continues to be mentioned in our daily prayers. Today's class will also begin our study on how the focus of Sefer Shmot moves from God taking the Jews of Egypt, to the more central topic of taking 'Egypt out of the Jews' - in preparation for the journey on their way to enter a covenant with God on Mt. Sinai - before they will conquer the Land of Israel.

II. Review – the need to prepar both Am Yisrael and Egypt for the Exodus Shmot chapter 6:

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עַתָּה תִרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַּרְעֹה כִּי <mark>בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ</mark>.

Followed by failure to convey this message of redemption to the people: First - the people will need re-assurance - 6:2-9!

ו לָבֵן אֱמֹר לִבְנִי-יִשְׂרָאֵל <mark>אֲנִי יְהוְּה</mark>

- יְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם
  - וָהִצַּלְתִּי אֵתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם •
- : וְגָאַלְתִּי אָתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָּטִים גִּדֹלִים
- ין לָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוְה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מַתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם :

- וְהַבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-הָאָרֶץ: אֲשֶׁר נְשָׂאתִי אֶת-יָדִי לְתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
  - : וְנְתַתִּי אֹתָהּ לְכֶם מוֹרָשָׁה אָ**בִּי יְהוְּה**

ט וַיְדַבֵּר משֶׁה כֵּן - אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

: מְלְא **שָׁמְעוּ אֶל-משָׁה** מִקּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קְשָׁה

Followed by chapters 7->11 getting Egypt ready for final plague:

שמות פרק יא

א וַיּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נָגַע אֶחְד אָבִיא עַל-פַּרְעֹה וְעַל-מִץְרִים--אַחֲרֵי-בֵּן, יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: כְּשַׁלְּחוֹ--כְּלָה, גְּרֵשׁ יְגָרֵשׁ מִאֶר מִאָר בַּנְה, בְּבִּר-נָא, בְּאָוֹנִי הָעָם; וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, אֶתְכֶם מִזֶּה . ב דַּבֶּר-נָא, בְּאָוֹנִי הָעָם; וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעוּה, בְּלִי-כֶסֶף, וּכְלֵי זְהָב . ג וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-חֵן וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָה, בְּלִי-כֶסֶף, וּכְלֵי זְהָב . ג וַיִּתֵן יְהוָה אֶת-חֵן הְעָם, בְּעֵינֵי מִצְרִים; גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה, גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרִים, בְּעִינֵי תַבְּדִי-פַּרְעֹה, וּבְעֵינֵי הָעָם. {ס}

ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: "כֹּה אָמֵר ה': "כַּחְצֹת הַלַּיְלָה, אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹדְ מִצְרִים. וּמֵת כָּל-בְּכוֹר, בְּאֶרֶץ מִצְרִים--מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ, עֵד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרַחִים; וְכֹל, בְּכוֹר בְּהַמָה" .... זוּ וְּלַכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחָר הָרַחִים; וְכֹל, בְּכוֹר בְּהַמָה" .... זוּ וְלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא יְחַרִץ-כָּלֶב לְשׁנוֹ, לְמִאִישׁ, וְעֵד-בְּהֵמְה--לְמַעַן, תִּדְעוּן, אֲשֶׁר יַפְּלֶה ה', בֵּין מִצְרִים וּבִין יִשְׂרָאֵל . ח וְיִרְדוּ כָל-עֲבְבֶדִיךְ אֵלֶה אֵלֵי וְהִשְׁתַחְווּ-לִי לֵאמֹר, צֵא יִשְׂרָאֵל, וְאַחְבִי-בֵן, אֵצִא";

ַנֵיֵצֵא מֵעִם-פַּרְעֹה, בְּחְרִי-אָף.

Followed by chapter 12 - Parshat ha'Chodesh!

Note how the focus changes to Am Yisrael

III. The Exodus, to serve God after travelling THREE DAY DISTANCE Let's trace the journey:

Chapter 12

כט וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה, וַיהוָה הִכָּה כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיּשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ, עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבִית הַבּוֹר; וְכֹל, בְּכוֹר בְּהֵמָה.

29 And it came to pass at midnight, that the LORD smote all the firstborn in the land of Egypt, from the first-born of Pharaoh that sat on his throne unto the first-born of the captive that was in the dungeon; and all the first-born of cattle.

ל וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְּלָה, הוּא וְכָל-עֲבָדָיו וְכָל-מִצְרַיִם, וַהְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה, בְּמִצְרִיִם: כִּי-אֵין בַּיִת, אֲשֶׁר אֵין-שָׁם מֵת.

30 And Pharaoh rose up in the night, he, and all his servants, and all the Egyptians; and there was a great cry in Egypt; for there was not a house where there was not one dead.

לא וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה, וַיּאׁמֶר קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹדְ עַמִּי-גַם-אַתֶּם, גַּם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; <mark>וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת-יְהוָה, כְּדַבֶּרְכֶם</mark>.

31 And he called for Moses and Aaron by night and said: 'Rise up, get you forth from among my people, both ye and the children of Israel; and go, serve the LORD, as ye have said.

לב גַם-צאוָכֶם גַם-בְּקַרְכֶם קחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם, וָלֵכוּ; וּבַרַכִתֵּם, גַם-אֹתִי.

32 Take both your flocks and your herds, as ye have said, and be gone; and bless me also.'

לג וַתֶּחֶזַק מִצְרַיִם עַל-הָעָם, לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן-הָאָבֶץ: כִּי אָמְרוּ, כֻּלְּנוּ מֵתִים.

33 And the Egyptians were urgent upon the people, to send them out of the land in haste; for they said: 'We are all dead men.'

לד וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת-בְּצֵקוֹ, טֶרֶם יֶחְמָץ; מִשְׁאֲרֹתָם צְרָרֹת בְּשִׂמְלֹתָם, עַל-שִׁרְמָם.

34 And the people took their dough before it was leavened, their kneading-troughs being bound up in their clothes upon their shoulders.

לה וּבְנִי-יִשְּׂרָאֵל עָשׁוּ, כִּדְבַר מֹשֶׁה; וַיִּשְׁאֲלוּ, מִמִּאְרַיִם, כְּלֵי-כֶסֵף וּכְלֵי זָהָב, וּשִּׁמָלֹת.

35 And the children of Israel did according to the word of Moses; and they asked of the Egyptians jewels of silver, and jewels of gold, and raiment.

לו וַיהוָה נָתַן אֶת-חֵן הָעָם, בְּעֵינֵי מִצְרַיִם--וַיַּשְׁאִלוּם; וַיִנִאָלוּ, אֵת-מִצְרָיִם. {פּ}

36 And the LORD gave the people favour in the sight of the Egyptians, so that they let them have what they asked. And they despoiled the Egyptians. {P}

לז <mark>וַיִּסְעוּ בְנִי-יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס, סֻכּּתָה</mark>, כְּשֵׁשׁ-מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים, לְבַד מִפְּף.

37 And the children of Israel journeyed from Rameses to Succoth, about six hundred thousand men on foot, beside children.

לח וְגַם-עֵרֶב רַב, עָלָה אִתָּם, וִצֹאן וּבַקַר, מִקְנֵה כַּבֵד מִאֹד. 38 And a mixed multitude went up also with them; and flocks, and herds, even very much cattle.

לט <mark>וַיּאפוּ אֶת-הַבְּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמְצְרַיִם, עֻגֹת מַצּוֹת-</mark> -בִּי לֹא חָמֵץ: כִּי-גֹ<mark>רְשׁוּ מִמְּצְרַיִם,</mark> וְלֹא יָכְלוּ לָהָתַמַהָּמֵהַ, וָגַם-צֵדָה, לֹא-עַשׂוּ לַהֶם.

39 And they baked unleavened cakes of the dough which they brought forth out of Egypt, for it was not leavened; because they were thrust out of Egypt, and could not tarry, neither had they prepared for themselves any victual.

Chapter 13 thru 14

ז וַיְהִי, בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת-הָעָם, וְלֹא-נְחָם אֱלֹהִים דֶּרֶדְּ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קְרוֹב הוּא: כִּי אְמַר אֱלֹהִים, <mark>כָּן-יִנְּחֵם</mark> הַעָם בְּרָאֹתַם מִלְחַמֵּה--וְשָׁבוּ מִצְרַיִמֵה.

17 And it came to pass, when Pharaoh had let the people go, that God led them not by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said: 'Lest peradventure the people repent when they see war, and they return to Egypt.'

יח וַיַּפֵב אֱלֹהִים אֶת-הָעָם <mark>דֶּרֶדְּ הַמִּדְבָּר, יַם-סוּף</mark>;

18 But God led the people about, by the way of the wilderness by the Red Sea; and the children of Israel went up armed out of the land of Egypt.

ָחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.

19 And Moses took the bones of Joseph with him; for he had straitly sworn the children of Israel, saying: 'God will surely remember you; and ye shall carry up my bones away hence with you.'

יט וַיַּקַח מֹשֶׁה אֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף, עִמוֹ: כִּי הַשְּׁבֵּע הִשְׁבִּיע אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר, **פָּקֹד יִפְּקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם, וְהַעֲלִיתֶם אֶת-עַצְמֹתֵי** מָזֶה אָתְּכֶם. (see end of Sefer Breishit)

20 And they took their journey from Succoth, and encamped in Etham, in the edge of the wilderness.

ָּנִיִּסְעוּ, מִסֻּכֹּת; וַיַּחֲנוּ בְאֵתְם<mark>,</mark>

בּלְצֵה הַמִּדְבָּר. [DAY 2 of travel]

כא וַיהוָה הֹלֵדְ לִפְּגִיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן, לַנְחֹתָם הַדֶּרֶד, וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ, לְהָאִיר לָהֶם--לָלֵכֵת, יוֹמֶם וַלַיִּלָה.

21 And the LORD went before them by day in a pillar of cloud, to lead them the way; and by night in a pillar of fire, to give them light; that they might go by day and by night:

כב לא-יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן, יוֹמְם, וְעַמּוּד הָאֵשׁ, לְיְלָה--לִפְנֵי, הָעָם. {פַּ

22 the pillar of cloud by day, and the pillar of fire by night, departed not from before the people. {P}

א וַיִדַבֶּר יִהוָה, אֵל-מֹשֶׁה לֵאמֹר.

1 And the LORD spoke unto Moses, saying:

<mark>דַבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל<mark>, וְיָשֻׁבוּ</mark> וְיַחֲנוּ לִפְנֵי</mark>

2 'Speak unto the children of Israel, that they turn back and encamp before Pihahiroth, between Migdol and the sea, before Baal-zephon, over against it shall ye encamp by the sea.

פִּי הַחִירֹת, בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם: לִפְנֵי בַּעַל

אָפֿן, <mark>נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל-הַיָּם</mark>.

ָּ <mark>וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל</mark>, <mark>וְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ;</mark> סָגֵר עֵלֵיהֶם, הַמִּדְבָּר.

3 And Pharaoh will say of the children of Israel: They are entangled in the land, the wilderness hath shut them in.

ד <mark>וְחִזַּקְתִּי אֶת-לֵב-פַּרְעֹה, וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם,</mark> וְאִכְּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל-חֵילוֹ,

4 And I will harden Pharaoh's heart, and he shall follow after them; and I will get Me honour upon Pharaoh, and upon all his host; and the Egyptians shall know that I am the LORD.' And they did so.

וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה; <mark>וַיַּעֲשׁוּ-בֵן.</mark>

ָו<u>יָגַד לְמֶלֶד מִצְרִים, כִּי בְרַח הָעָם</u>;

וַיִּהְפֵּדְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדְיוּ, אֶל-הָעָם, וַיּאִמְרוּ מַה-זֹאת

ַעֲשִׂינוּ, <mark>בִּי-שָׁלַּחְנוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ</mark>.

ו וַיֶּאָסר, אֶת-רִכְבּוֹ; וְאֶת-עַמּוֹ, לְקַח עִמּוֹ.

ז וַיִּקַּח, שֵׁשׁ-מֵאוֹת רֶכֶב בְּחוּר, וְכֹל, רֶכֶב מִצְרְיִם; וָשַׁלִשָּׁם, עֵל-כִּלּוֹ.

5 And it was told the king of Egypt that the people were fled; and the heart of Pharaoh and of his servants was turned towards the people, and they said: 'What is this we have done, that we have let Israel go from serving us?

6 And he made ready his chariots, and took his people with him.

7 And he took six hundred chosen chariots, and all the chariots of Egypt, and captains over all of them.

8 And the LORD hardened the heart of

Pharaoh king of Egypt, and he pursued after the children of Israel; for the children of

9 And the Egyptians pursued after them, all

ַח וַיְחַזֵּק יְהוָה, אֶת-לֵב פַּרְעֹה מֶלֶדְ מִצְרַיִם, וַיִּרְדּף, אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, יֹצְאִים בְּיָד רָמָה.

ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם, וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל-הַיָּם, כָּל-סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה, וּפָרְשָׁיו וְחֵילוֹ--עַל-פִּי, הַחִירֹת, לִפְנֵי, בּעל צפֿו.

the horses and chariots of Pharaoh, and his horsemen, and his army, and overtook them encamping by the sea, beside Pi-hahiroth, in front of Baal-zephon.

Israel went out with a high hand.

ִי וּפַּרְעֹה, הִקְרִיב; וַיִּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם, וַיִּירְאוּ מְאֹד, <mark>וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְּׂרָאֵל,</mark> אל-יהוה.

10 And when Pharaoh drew nigh, the children of Israel lifted up their eyes, and, behold, the Egyptians were marching after them; and they were sore afraid; and the children of Israel cried out unto the LORD.

יא וּיֹאמְרוּ, אֶל-מֹשֶׁה, הֲמִבְּלִי אֵין-קְבְרִים בְּמִצְרַיִם, לְקַחְהָּנוּ לְמוּת בַּמִּדְבָּר: מַה-זֹּאת עֲשִׂיתָ לְנוּ, לְהוֹצִיאָנוּ מִמְצְרַיִם.

11 And they said unto Moses: 'Because there were no graves in Egypt, hast thou taken us away to die in the wilderness? wherefore hast thou dealt thus with us, to bring us forth out of Egypt?

יב הֲלֹא-זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶידְּ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר, חֲדַל מִמֶּנוּ, וְנַעַבְדָה אֶת-מִצְרָיִם: כִּי טוֹב לְנוּ עֲבֹד אֶת-מִצְרַיִם, מִמַּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר.

12 Is not this the word that we spoke unto thee in Egypt, saying: Let us alone, that we may serve the Egyptians? For it were better for us to serve the Egyptians, than that we should die in the wilderness.'

יג וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, אַל-תִּירָאוּ--הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת-יְשׁוּעַת יְהוָה, אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם:

13 And Moses said unto the people: 'Fear ye not, stand still, and see the salvation of the LORD, which He will work for you to-day; for whereas ye have seen the Egyptians to-day, ye shall see them again no more for ever.

ּכִּי, אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם-לֹא תֹסִפּוּ לִרְאֹתָם עוֹד, עַד-עוֹלָם.

יד יְהוָה, יִלְּחֵם לְכֶם; וְאַתֶּם, תַּחֲרִשׁוּן. {פ}

14 The LORD will fight for you, and ye shall hold your peace.' {P}

-בּנִי דַבּר אֵל-בּנִי אַלָּי; דַבּר אֵל-בּנִי אַל-מֹשֶׁה, מַה-תִּצְעַק אֵלָי; דַבּר אֵל-בּנִי Wherefore criest thou unto Me? speak unto ישראל, ויסעו.

15 And the LORD said unto Moses: the children of Israel, that they go forward.

טז וְאַתָּה הָרֶם אֵת-מַטִּדּ, וּנְטֵה אֵת-יַדְדְּ עַל-הַיָּם-the sea on dry ground. וּבָקעָהוּ; וִיָבֹאוּ בְנֵי-יִשִּׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם, בַּיַבְּשָׁה.

16 And lift thou up thy rod, and stretch out thy hand over the sea, and divide it; and the children of Israel shall go into the midst of

יז וַאֲנִי, הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת-לֵב מִצְרַיִם, וְיָבֹאוּ, אַחַרֵיהֵם; וָאָכָּבְדָה בִּפַּרְעֹה וּבְכָל-חֵילוֹ, בִּרְכִבּוֹ וּבְפַּרֲשַׁיוֹ.

17 And I, behold, I will harden the hearts of the Egyptians, and they shall go in after them; and I will get Me honour upon Pharaoh, and upon all his host, upon his chariots, and upon his horsemen.

יח ויָדעוּ מִצְרַיִם, כִּי-אֵנִי יִהוָה, בִּהְכַּבְדִי בִּפַרְעֹה, בִּרְכִבּוֹ

18 And the Egyptians shall know that I am the LORD, when I have gotten Me honour upon Pharaoh, upon his chariots, and upon his הבפרשיו. horsemen

IV. SUMMARY of the master plan

A. Discuss the question - how Egypt won't find out that the Israelites don't plan on coming back -Was the assumption that no-one would leak the secret? see Ibn Ezra אבן עזרא הפירוש הקצר שמות פרק יא

- 'זיאמר משה כה אמר ה'

ודע כי דבר גדול היה. וצדיקים גמורים היו ישראל,

שלא גלו הסוד, והוא שפרעה חשב על דברי משה דרך

שלשת <mark>ימים - שילכו וישובו אל מצרים</mark>.

וחלילה שהנביא דבר כזב, <mark>כי לא אמר לעולם נשוב</mark>.

וחכמת השם נשגבה מדעתנו.

ואשר נראה לי שהיה זה הדבר בעבור שני דברים:

האחד: שיתנו להם כלי כסף וזהב. ואלו ידעו שלא ישובו, לא היו נותנים. והדבר השני: שיטבע פרעה וחילו. כי אלו היו הולכים ברשותו, ואין בלבו שישובו, לא רדף אחריהם. <mark>והעד: ויגד למלך</mark> מצרים כי ברח העם (שמות יד, ה) B. Moshe's consistent demand to Pharoah - 3 day distance... (5:1-3) ה,א: וְאַחַר בְּאוּ מֹשֶׁה וְאַהְרֹן וַיְּאֹמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כְּה־אָמַר ה'אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגוּ לִי בַּמִּדְבֶּר: ב וַיֹּאֹמֶר פַּרְעֹה מִי ה'אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל . ג וַיֹּאֹמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עְלֵינוּ אֶלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עְלֵינוּ - וְנִזְבְּחָה לֵיהוֹה אֱלֹהֵינוּ - בְּדְרָ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לֵיהוֹה אֱלֹהֵינוּ - בַּדְבֶר אוֹ בַּחְרָב:

See also before each Plague: Shmot 7:14; 7:26; 8:16;9:1; 9:13;& 10:3 ה'... שָׁלַחַנִי אֱלֵיךְ לֵאמֹר : שַׁלַּח אָת־עַמִּי וְיַעַבְדְנִי

<u>C.</u> Pharaoh gives in - each time a little bit more...

פרק ח' כא וַיִּקְרָא פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וְּלְאִהְרֹן וַיֹּאֹמֶר לְכוֹּ זִבְּחוֹ

ברק ח' כא וַיִּקְרָא פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה לֹא נְכוֹן לַעֲשׁוֹת כֵּן כִּי תְּוֹעֲבַת

לֵאלְהֵיכֶם בְּאֲרֶץ: כב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נְכוֹן לַעֲשׁוֹת כֵּן כִּי תְּוֹעֲבַת

מִצְרַיִם נִוְבַּח לַיִּהוֹה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תְּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם

וְלֹא יִסְקְלֵנוּ: כג דֶּרֶדְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵדְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיִהוָה

אַלֹהֵינוּ כֵּאֲשֵׁר יֹאמֵר אֱלֵינוּ:

D. Pharoah's servants plea - Let them GO - to worship! Shmot 10:7-9
י' ז וַיְּאׁמְרוּ עַבְדֵי פַּרְעֹה אֵלָיו עַד־מְתִי יִהְיֶה זֶה לְנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח
אָת־הְאַנְשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־ה'אֱלְהֵיהֶם הֲטֶרֶם תַּדַע כִּי אֲבְדָה מִצְרֵים:
ח וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אֲהָרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עַבְדוּ
אָת־ה'אֵלְהֵיכֵם מִי וַמִי הַהֹּלְבֵים:

[Does Moshe give reasons or 'excuses'?]
ט וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה בִּנְטְרֵינוּ וּבִזְקַנִינוּ נֵלֵךְ בְּבָנִינוּ וּבִלְרִם בְּצֹאנֵנוּ
... יא לֹא כֵן **לְכוּ־נָא הַגְּבַרִים וְעִבְדוּ אֵת־יה'**...

E. The last negotiations: Everything or nothing Shmot 10:24-26 כד וַיִּקְרָא פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יה' רַק צְאוּנְכֶם כד וַיִּאְנֶר בְּכִם יָצָּג גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמְּכֶם: כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִּתֵּן בְּיָדֵנוּ זְבָחִים וְעֹלֹת ...כו וּיְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמְנוּ לֹא תִשְׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנוּ נִקַח לַעֲבֹד אֶת־ה'אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע מַה־גַּעֲבֹד אֶת־ה' עֵד־בּאֵנוּ שֵׁמָה:

<u>F.</u> * THE EXODUS *- to freedom, or to worship Shmot 12:29-36
י"ב כט וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַה' הִבָּה כְּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרֵיִם לא וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וְּלְאָהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹדְ עַמִּי
גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־ה' בְּדַבֶּרְבֶם
לב גַּם־צְאוֹבֶם גַּם־בְּקַרְבֶם קְחוּ בְּאֲשֶׁר דְבַּרְתֶּם וְלֵכוּ וֹבְרַכְּתָם
[Pharaoh asks for a 'misheberach'!]

F cont;d . Who's rushing whom?

לג **וַתְּחֶזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם** לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אֲמְרוּ כָּלְנוּ מֵתִים: לד וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ **טֶרֶם יֶחְמָץ...** לה וּבְנֵי־יִשְּׂרָצֵל עָשׁוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה **וַיִּשְׁאֲלוּ** מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־**כֶּסֶף וּרְלֵי** זָהָב וּשְׂמְלְת: לו וִיהוְה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם **וַיַּשְׁאִלוּם** וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרֵיִם:

<u>G.</u> THE EXPULSION - Egypt forces Israel to leave: DAY ONE - From Raamses to Succot: Shmot 12:37 לו וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְּׁרְאֵל מֵ**רַעְמְסֵס סֻכּּתָה** כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי.. לט: וַיֹּאפוּ אֶת־הַבְּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצוֹת כִּי לֹא חָמֵץ בִּי־גֹּרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יֵכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַ וְנַם־צֵּדָה...

- DAY TWO- From Succot to Eitam, & armed! Shmot 13:17-23
  יז נַיְהִי, בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת-הָעָם יח נַיַּפַב אֱלֹהִים אֶת-הָעָם דֶּרֶדְּ
  הַמִּדְבָּר, יַם-סוּף; וַּחֲמֵּשִׁים עָלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ....ב. וַיִּסְעוּ מִסָּבֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבֵּר.
- DAY THREE- To the Desert, or Back to Egypt? Shmot 14:1-4
  פרק יד א וַיְדַבֵּר ה'אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: ב דַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשָׁבוּ
  וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְּדֹל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תְחֲנוּ
  עַל־הַיֵּם: ג וֹאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבָכִים הֵם בָּאָרֶץ סְגַר
  עַל־הַיֶּם הַמִּדְבֵּר: ד וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרְדַף אֲחֲרֵיהֶם וְאִבֶּבְדָה
  עַלִיהֶם הַמִּדְבֵּר: ד וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרְדַף אֲחֲרֵיהֶם וְאִבְּבְדָה

H. Pharoah 'takes the bait' & declares war!: Shmot 14:5-9

ה וַיָּגָּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם **כִּי בְרַח הָעָם** וַיְּהָפֵּךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדִיו אֶל־הָעָם וַיְּאַמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׁינוּ **כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ** . וַיֶּאְסֹר וַיְּאַמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׁינוּ **כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִבְּפוּ מִצְרַיִם אַחַרִיהָם**...

End Results ---

- Egypt loses the war-, thanks to God's intervention
- Hence Bnei Yisrael keep the 'spoils' (and what they 'borrowed')
- God's promises from "brit bein ha'btarim" have been fulfilled
  - o The 'enslaver' has been punished
  - o Bnei Yisrael leave with 'great wealth
- Nobody lied! Instead Egypt is paid back for הָבָה נִתְחַכְּטָה לוֹ
- Bnei Yisrael travel into desert to worship God at Har Sinai'
- J. What were the Egyptians afraid of? Shmot 1:8-10

ת וַיָּקֶם מֶלֶדְ-חָדָשׁ ...וַיּאֹמֶר, אֶל-עַמּוֹ הָנֵּה, עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל--רַב וְעָצוּם מְמֶנּוּ .י הָבָה נִתְּחַבְּמָה, לוֹ : פֶּן-יִרְבָּה, וְהָיָה כִּי-תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם-הוּא עַל-שֹׁנְאֵינוּ, וְנִלְחַם-בָּנוּ, וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ.

- K. Not wanting to leave Egypt -
- * Their complaint before Kriyat Yam Suf -Shmot 14:10-13;

י וּפַרְעֹה, הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עִינֵיהֶם ... וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, אֶל-יְהוָה יא וַיּאמְרוּ, אֶל-מֹשֶׁה, הַמִּבְּלִי אֵין-קְבָּרִים בְּמִצְרַיִם, לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר: מַה־זֹאֹת עָשִׂיתָ לָנוּ, לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם .יב הַלֹאֹ־זֶה הַדָּבָר, אֲשֶׁר דְּבַּרְנוּ אֵלֶידְּ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר, חֲדַל מִמֶּנוּ, וְנַעַבְדָה אֶת-מִצְרָיִם: כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת-מִצְרַיִם, מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר .יג וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעֶם, אַל-תִּירָאוּ...-

Now there will be a need for more 'experiences' [nisyonot] Until Am Yisrael fix their 'attitude problem'